

COMISIA
EUROPEANĂ

Strasbourg, 8.7.2025
COM(2025) 530 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Un plan de acțiune pentru industria chimică europeană

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR

Un plan de acțiune pentru industria chimică europeană

1. INTRODUCERE

Industria chimică este industria industriilor. Fiind a patra industrie prelucrătoare ca mărime din UE, aceasta contribuie la peste 96 % din bunurile fabricate, devenind astfel o piatră de temelie a rezilienței industriale și a competitivității UE. Substanțele chimice sunt esențiale pentru o gamă largă de aplicații în sectoare strategice, cum ar fi apărarea, tehnologiile curate și sectorul digital. Prin urmare, industria chimică a Europei trebuie să rămână puternică. În același timp, industria trebuie să treacă la un model de economie curată și circulară, adoptând inovarea, consolidându-și competitivitatea la nivel mondial și asigurând protecția sănătății umane și a mediului.

Cu toate acestea, în prezent, sectorul se confruntă, de asemenea, cu provocări semnificative care îi amenință poziția concurențială și reziliența. Cota sa de piață la nivel mondial a scăzut cu peste 50 % din 2003, alte regiuni, cum ar fi China, devenind actori importanți. Prețurile ridicate ale energiei și ale materiilor prime, tensiunile geopolitice și cererea scăzută de pe piață au erodat competitivitatea producătorilor cu sediul în UE, conducând la scăderea ratelor de utilizare a capacității de producție. În ultimii doi ani a fost anunțată închiderea a peste 20 de unități de producție importante¹ din UE, inclusiv a unor instalațiilor de cracare și a altor instalații din amonte utilizate pentru producerea de componentelor de bază.

Prezentul plan de acțiune se bazează pe Busola pentru competitivitate², pe Pactul pentru o industrie curată³ și pe dialogul strategic cu industria chimică, organizat de președinta Von der Leyen la 12 mai 2025. Planul stabilește măsuri concrete pentru a contribui la asigurarea competitivității globale a industriei chimice europene, la menținerea unei baze de producție europene puternice și la modernizarea acesteia prin acțiuni în cinci domenii-cheie: 1) consolidarea rezilienței: menținerea producției critice în UE și deschiderea de noi piețe și protejarea industriei UE 2) asigurarea aprovizionării cu energie, sprijinirea decarbonizării și trecerea la o economie curată și circulară; 3) crearea de piețe-lider și promovarea inovării; și 4) simplificarea cadrului de reglementare.

Planul de acțiune este însoțit de o propunere legislativă Omnibus privind substanțele chimice⁴, pentru a simplifica, de exemplu, cerințele de etichetare, precum și de un act

(1) Se estimează că aceste situri majore sunt responsabile pentru pierderea a 10 000 - 20 000 de locuri de muncă.

(2) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O Busolă pentru competitivitatea UE, COM(2025) 30 final.

(3) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Pactul pentru o industrie curată: O foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare, COM(2025) 85 final.

(4) Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1272/2008, (CE) nr. 1223/2009 și (UE) 2019/1009 în ceea ce privește simplificarea anumitor cerințe și proceduri aplicabile produselor chimice, COM(2025) 531.

delegat privind hidrogenul cu emisii scăzute de dioxid de carbon⁵. Acesta este completat de o propunere de Regulament de bază al Agenției Europene pentru Produse Chimice (ECHA)⁶, care simplifică și mai mult guvernanta cadrului de reglementare a substanțelor chimice.

2. CONSOLIDAREA REZILIENȚEI

2.1. Menținerea producției critice în UE

UE trebuie să își mențină și să își modernizeze capacitatea de bază de producție a substanțelor chimice, să își consolideze competitivitatea și să își mențină reziliența. Componentele primare, cum ar fi produsele petrochimice, amoniacul și clorul, stau la baza a numeroase lanțuri valorice, de la produse farmaceutice la baterii. Cu toate acestea, UE a pierdut cel puțin 8-10 % din capacitatea sa de cracare în ultimii trei ani, potențialele închideri viitoare făcând ca pierderea totală să ajungă la peste 20 % din capacitatea din 2021. Majoritatea unităților de cracare din UE rămase, concentrate în câteva regiuni și adesea integrate cu rafinării de petrol, sunt depășite, se bazează în mare măsură pe naftă ca materie primă primară și sunt mai puțin eficiente decât concurenții lor de la nivel mondial⁷.

Aceste deficiențe structurale nu se limitează la instalațiile de cracare. Alte producții critice⁸ s-au confruntat cu închideri pe scară largă, generând efecte în lanț asupra întregului ecosistem chimic. Acest lucru nu numai că afectează sectoare precum materialele plastice, polimerii și produsele chimice de consum și pentru utilizări speciale, ci, de asemenea, pune în pericol până la 200 000 de locuri de muncă directe⁹.

Pentru a menține și a moderniza capacitățile strategice de producție și lanțurile valorice, pentru a decarboniza sectorul, a reduce dependențele¹⁰ și a atrage competențele adecvate, Comisia va institui o **Alianță pentru substanțele chimice critice**¹¹. Această alianță va acționa ca o structură generică strategică ce va permite cooperarea cu statele membre și cu părțile interesate, astfel încât riscurile legate de închiderea capacităților de producție în acest sector să poată fi cartografiate și abordate. De asemenea, alianța va facilita discuțiile cu privire la principalele provocări în materie de comerț, cum ar fi denaturările condițiilor de concurență echitabile la nivel mondial, dependențele din cadrul lanțului de aprovizionare și aspectele legate de drepturile de proprietate intelectuală, ajutând industria și Comisia să detecteze din timp creșterile potențial dăunătoare ale importurilor. Această activitate se va baza pe Căile de tranziție pentru industria chimică.

Alianța va contribui la elaborarea unor **criterii de identificare a siturilor chimice și a moleculelor** care sunt esențiale pentru obiectivele strategice ale UE. Acestea ar trebui să reflecte importanța lor pentru sectoarele strategice din aval, precum și nivelul dependențelor comerciale ale UE. Valorificând experiența altor industrii strategice, cum ar fi materiile prime sau tehnologiile „zero net”, aceasta ar putea explora, de asemenea, noi

(5) REGULAMENTUL DELEGAT (UE) .../... AL COMISIEI de completare a Directivei (UE) 2024/1788 a Parlamentului European și a Consiliului prin specificarea unei metodologii de evaluare a reducerilor emisiilor de gaze cu efect de seră generate de combustibilii cu emisii reduse de carbon, C2025 (4674).

(6) Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Agenția Europeană pentru Produse Chimice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1907/2006, (UE) nr. 528/2012, (UE) nr. 649/2012 și (UE) 2019/1021, COM(386) 2025.

(7) În special, instalațiile de cracare care folosesc etanul ca materie primă comună în SUA și Orientul Mijlociu.

(8) Printre altele, acestea includ olefinele, compușii aromatici, metanolul, amoniacul și clorul.

(9) Raportul CEFIC: „Competitivitatea industriei chimice a UE”.

(10) De exemplu, în ceea ce privește îngrășămintele.

(11) în conformitate cu normele în materie de concurență și cu angajamentele internaționale ale UE.

factori de reziliență relevanți pentru sectorul substanțelor chimice, cum ar fi siturile de replicare rare sau limitate, esențiale pentru lanțurile valorice din Uniune.

Pe baza acestor criterii, Alianța va contribui la **cartografierea moleculelor critice**, cum ar fi cele care sunt esențiale pentru lanțurile valorice strategice și care depind de o singură țară terță sau de câțiva furnizori¹². Astfel de molecule ar beneficia ulterior de o monitorizare sporită în cadrul sistemului de supraveghere vamală și ar putea servi drept bază pentru o potențială propunere legislativă.

Alianța va sprijini, de asemenea, UE și statele membre în alinierea priorităților în materie de investiții și va ghida coordonarea mecanismelor de sprijin ale UE cu proiectele naționale, inclusiv proiectele importante de interes european comun (PIIEC). Două PIIEC potențiale ar putea aduce beneficii sectorului substanțelor chimice. În primul rând, Forumul european comun pentru proiecte importante de interes european comun (FEC-PIIEC) analizează lanțul valoric al biotehnologiei pentru a identifica posibile proiecte. În al doilea rând, forumul a aprobat un proiect privind materialele avansate circulare, iar elaborarea sa este în curs. Statele membre pot concepe măsuri de ajutor pentru a sprijini PIIEC pentru tehnologii esențiale pentru tranziția curată sau pentru proiecte de infrastructură importante. Eventuala apariție a unui PIIEC va depinde de capacitatea bugetară a statelor membre participante.

În al treilea rând, Comisia va sprijini statele membre și regiunile în desemnarea **siturilor chimice critice din UE**. Acestea s-ar baza pe clusterelor și platformele industriale deja existente, cum ar fi Rețeaua europeană regională a industriei chimice. Astfel de ecosisteme industriale locale joacă un rol esențial în menținerea unor lanțuri valorice reziliente în sectoare precum tehnologiile curate, industria aerospațială, apărarea sau sănătatea – sectoare care necesită o bază de producție flexibilă și modernizată.

Multe dintre aceste situri necesită investiții pentru modernizare, depoluare și decarbonizare, sporind în același timp competitivitatea. Ar trebui să se pună la dispoziție un sprijin specific pentru modernizarea siturilor care riscă să fie închise și pentru facilitarea tranziției verzi a acestora, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, după caz.

În UE, există aproximativ 150 de parcuri industriale chimice. Acestea găzduiesc activități industriale, locuri de muncă și centre de excelență și inovare. Comisia va contribui la protejarea și sprijinirea dezvoltării acestor ecosisteme prin modernizare și decarbonizare, utilizând fondurile de coeziune, atât în temeiul cadrului juridic actual, cât și ca urmare a propunerii de comunicare privind o politică de coeziune modernizată¹³. În acest sens, Comisia va valorifica experiența Fondului pentru o tranziție justă în ceea ce privește decarbonizarea, perfecționarea/conversia profesională și consolidarea capacităților, a Fondului pentru inovare și a InvestEU. În prezent, Comisia sprijină deja decarbonizarea industriei chimice prin intermediul Fondului pentru o tranziție justă și al procesului de tranziție justă.

Investițiile ar putea fi sprijinite prin crearea în comun a unor planuri regionale pentru siturile chimice critice din UE, reunind industria, mediul academic, start-upurile și autoritățile regionale. Acest lucru ar trebui să conducă la o mai bună corelare a nevoilor locale cu resursele, infrastructurile și instrumentele disponibile și ar permite

(¹²) În ceea ce privește materiile prime critice, este abordată în Sistemele de informații privind materiile prime (RMIS) <https://rmis.jrc.ec.europa.eu/>.

(¹³) Comunicarea Comisiei „O politică de coeziune modernizată: evaluarea intermediară”, COM(2025) 163 final, 1 aprilie 2025.

întreprinderilor inovatoare și start-upurilor să prezinte soluții noi pentru modernizarea proceselor de producție critice, accelerarea decarbonizării, a digitalizării și a circularității, precum și pentru promovarea unor substanțe chimice mai sigure și mai sustenabile. Această bază de colaborare poate contribui la o mai bună corelare cu instrumentele de finanțare ale UE. În acest sens, Comisia ar putea informa statele membre cu privire la oportunitățile de finanțare relevante și ar putea reduce riscul ca proiecte promițătoare să treacă neobservate din cauza complexității administrative sau a sprijinului fragmentat.

Această inițiativă va contribui, de asemenea, la furnizarea de asistență administrativă pentru alte măsuri, cum ar fi consolidarea colaborării dintre cercetare și industrie, promovarea inovării, sprijinirea IMM-urilor și perfecționarea/conversia profesională a forței de muncă locale¹⁴.

Punerea în aplicare a actualului plan de acțiune se va baza, de asemenea, pe Instrumentul de coordonare a competitivității, astfel cum este prezentat în Busola pentru competitivitate, pentru a reduce dependența sectorului de factori externi și pentru a sprijini tranziția acestuia către un viitor mai durabil și mai competitiv.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va institui o Alianță pentru substanțele chimice critice la nivelul UE, ca structură generică strategică de cooperare cu statele membre și cu părțile interesate pentru a aborda riscurile legate de închiderea capacității de producție în acest sector și pentru a discuta principalele provocări în materie de comerț (T4 2025).

Alianța:

- va acorda sprijin pentru statele membre și părțile interesate în vederea elaborării unor criterii de identificare a siturilor de producție și a moleculelor critice din UE (T4 2025);
- va sprijini statele membre și părțile interesate în cartografierea moleculelor critice, care vor servi drept bază pentru o mai bună monitorizare în cadrul sistemului de supraveghere vamală, pentru diversificarea surselor de aprovizionare, precum și pentru o posibilă propunere legislativă privind moleculele critice (2026);
- va sprijini statele membre și regiunile în crearea de situri ale UE pentru substanțele chimice critice, pentru a facilita investițiile, inovarea, îmbunătățirea accesului la finanțare și sprijinirea modernizării capacităților de producție critice (2026).

2.2. Comerțul internațional: deschiderea de noi piețe și protejarea industriei UE

Industria chimică europeană este unul dintre principalii exportatori și contribuie în mod esențial la balanța comercială a Europei. În 2023, valoarea exporturilor de substanțe chimice din UE, excluzând produsele farmaceutice și medicamentele, a ajuns la 285 de miliarde EUR, comparativ cu valoarea importurilor de 241 de miliarde EUR. Excedentul său comercial este atribuit în principal segmentelor din aval (produse chimice de consum și pentru utilizări speciale), polimerilor și intermediarilor, în timp ce deficitul său comercial în segmentele din amonte reflectă dependența UE de purtătorii de energie și de materii

⁽¹⁴⁾ În cadrul Pactului pentru competențe, un parteneriat regional condus de Rețeaua europeană regională a industriei chimice are ca principal angajament să ajute regiunile să facă față provocărilor generate de tranziția industriei către practici verzi și digitale.

prime de import (energie fosilă și materii prime fosile, materii prime de origine biologică) utilizate pentru a produce alte substanțe chimice.

Pentru ca industria să își recâștige competitivitatea în cadrul UE și la nivel internațional, accesul la piețele externe atât pentru exporturi, cât și pentru importuri, alături de consolidarea condițiilor de concurență echitabile, este esențial, de exemplu în domeniul protecției proprietății intelectuale. Pentru a realiza acest lucru, UE va lua măsuri specifice fiecărui sector, astfel cum se descrie mai jos.

Asigurarea accesului la piețele de export

Comisia va continua să extindă rețeaua UE de acorduri de liber schimb pentru a reduce barierele comerciale și pentru a evalua aspectele relevante ale acordurilor comerciale existente în vederea promovării comerțului cu produse chimice, inclusiv asigurarea accesului la factorii de producție ai materiilor prime care sunt esențiale pentru industria chimică.

În cooperare cu părțile interesate, Comisia va depune eforturi pentru a sprijini industria chimică prin alte forme de acorduri, în cazul în care acordurile de liber schimb nu sunt posibile în prezent, pentru a facilita accesul pe piață și pentru a promova comerțul prin forme alternative adaptate de colaborare cu partenerii noștri. Acestea ar putea include acorduri sectoriale de cooperare în materie de reglementare, care vizează reducerea barierelor inutile în calea simplificării comerțului cu substanțe chimice, precum și parteneriate strategice privind materiile prime critice sau parteneriate pentru comerț și investiții curate (CTIP), pentru a asigura diversificarea lanțului de aprovizionare pentru factorii de producție esențiali ai materiilor prime critice.

Apărarea comercială

Atunci când se justifică, Comisia va continua să utilizeze rapid și eficient instrumentele de apărare comercială, cum ar fi măsurile antidumping, antisubvenție sau de salvagardare. Acest lucru ar trebui să asigure protecția industriilor noastre împotriva concurenței neloiale la nivel mondial și să garanteze că piața noastră nu va servi drept destinație de export pentru reorientarea schimburilor comerciale și pentru capacitatea globală excedentară indusă de stat.

În perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2024 și 30 iunie 2025, Comisia a deschis 18 anchete în materie de apărare comercială privind importurile de produse chimice din țări terțe. În plus, la 30 iunie 2025, erau în vigoare 46 de măsuri privind substanțele chimice. Majoritatea acestor cazuri se referă la importurile din China, probabil din cauza acumulării unor supracapacități masive. În timp ce industria UE se confrunta cu o creștere a costurilor, producătorii chinezi și-au redus brusc prețurile. Această scădere a prețurilor este complet deconectată de tendințele de pe piața mondială a materiilor prime, ceea ce indică practici de dumping.

Comisia va consolida setul de instrumente de apărare comercială al UE pentru a răspunde mai rapid și mai eficace la practicile tarifare neloiale din sectorul chimic. De asemenea, va accelera utilizarea rapidă și eficientă a instrumentelor de apărare comercială, inclusiv printr-o cooperare strânsă cu Alianța industriei chimice pentru a detecta astfel de practici. Comisia va continua să acționeze în mod decisiv împotriva practicilor de eludare a măsurilor antidumping, prin aplicarea unor proceduri anticircumvenție.

Pentru a asigura luarea de măsuri în timp util pe baza unor date exacte, Comisia va continua să monitorizeze atent importurile de substanțe chimice atât în cadrul Grupului operativ pentru supravegherea importurilor, recent creat, cât și prin intermediul sistemului specific de monitorizare introdus în martie 2025 pentru anumite substanțe chimice industriale. Această monitorizare va fi extinsă la alte molecule, în special la cele de pe lista moleculelor critice, de îndată ce va fi convenită.

Monitorizarea vamală și supravegherea pieței

Importurile introduse pe piața UE trebuie să respecte aceleași norme ca și produsele fabricate în UE. Aceasta este o chestiune de credibilitate, de reziliență industrială și de protecție a consumatorilor. UE și statele sale membre își vor intensifica eforturile de asigurare a respectării legislației UE privind substanțele chimice pentru a elimina lacunele care permit realizarea de importuri neconforme, în special prin intermediul platformelor online sau al intermediarilor nereglementați, deoarece acestea riscă să denatureze concurența și să îi prejudicieze pe producătorii conformi din UE. Pașaportul digital al produsului va juca un rol în sprijinirea acestui obiectiv prin îmbunătățirea transparenței de-a lungul lanțurilor valorice și prin furnizarea de informații fiabile și comparabile atât cu privire la produsele din UE, cât și cu privire la produsele din afara UE.

În acest sens, este necesară o intensificare a controalelor la frontieră, inclusiv printr-o reformă vamală și o mai bună supraveghere a pieței. În plus, UE ar trebui să treacă la controale specifice, bazate pe riscuri, ale substanțelor chimice, pornind de la inițiative precum cele prezentate în Comunicarea privind comerțul electronic¹⁵. Aceasta include dezvoltarea unor priorități armonizate în materie de aplicare a legii, cum ar fi controalele privind substanțele din articole, substanțele chimice restricționate sau amestecurile etichetate greșit. Aceste eforturi vor contribui la asigurarea faptului că produsele care intră în UE nu eludează normele de siguranță, subcotând piața internă și slăbind stimulentele pentru inovare. Astfel cum s-a subliniat în Strategia privind piața unică, Comisia se angajează să ia măsuri eficace pentru a spori conformitatea produselor prin valorificarea sinergiilor cu capacitățile autorităților vamale și de supraveghere a pieței de la nivelul UE și de la nivel național și, eventual, prin instituirea unei autorități UE de supraveghere a pieței¹⁶.

Pentru a spori conformitatea bunurilor de import cu normele relevante ale UE, Comisia va consolida asigurarea respectării legislației prin îmbunătățirea cooperării și a schimbului de informații între autoritățile naționale, ECHA și autoritățile vamale. Acest lucru va implica intensificarea coordonării prin intermediul grupurilor de cooperare administrativă (ADCO) și consolidarea unor sisteme precum sistemul de informare și de comunicare pentru supravegherea pieței (ICSMS) și sistemul de alertă rapidă „Safety Gate”. În plus, Comisia va promova o mai bună asigurare a respectării normelor existente, inclusiv în temeiul REACH, prin intermediul mediului aferent ghișeului unic al Uniunii Europene pentru vămi și al viitoare sale articulări în contextul reformei uniunii vamale și al Platformei sale de date vamale a UE, precum și al altor sisteme vamale. De asemenea, următorul ciclu EMPACT (Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale)

(¹⁵) Un set cuprinzător de instrumente ale UE pentru un comerț electronic sigur și sustenabil, COM(2025) 37 final.

(¹⁶) COM(2025) 500 final.

2026-2029 reprezintă o oportunitate de consolidare a cadrului împotriva mărfurilor contrafăcute, inclusiv a substanțelor chimice.¹⁷

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va continua colaborarea cu partenerii internaționali pentru a asigura accesul la piețele mondiale, continuând acordurile de cooperare sectorială în cazurile în care acordurile de liber schimb nu sunt posibile;
- va consolida monitorizarea substanțelor chimice în cadrul Grupului operativ pentru supravegherea importurilor, inclusiv în ceea ce privește răspunsurile în materie de apărare comercială pentru a detecta din timp creșterile bruște ale importurilor potențial prejudiciabile (T3 2025);
- va sprijini dezvoltarea unor controale armonizate bazate pe riscuri pentru substanțele chimice, pentru a consolida conformitatea bunurilor de import cu normele relevante ale UE (T4 2025);
- va coordona un pachet de acțiuni de asigurare a respectării legislației și de supraveghere a pieței, inclusiv prin integrarea REACH prin intermediul mediului aferent ghișeului unic al Uniunii Europene pentru vămi și al viitoare sale articulare în contextul reformei uniunii vamale și al Platformei sale de date vamale a UE și al altor sisteme vamale, precum și prin prioritizarea substanțelor chimice în planurile naționale de lucru privind supravegherea pieței (T4 2025).

3. ASIGURAREA APROVIZIONĂRII CU ENERGIE LA PREȚURI ACCESIBILE ȘI SPRIJINIREA DECARBONIZĂRII

Prețurile ridicate la energie subminează în mod semnificativ competitivitatea producătorilor de substanțe chimice din UE din punctul de vedere al costurilor. Energia reprezintă aproximativ 75 % din costurile de producție în sectorul petrochimic al UE. Gazele naturale reprezintă peste 70 % din costurile variabile ale amoniacului, în timp ce energia electrică reprezintă peste 60 % din costurile de producție din industrie. Investițiile sporite în interconexiuni și lanțuri de aprovizionare cu partenerii din vecinătatea sudică în cadrul Noului Pact mediteraneean vor reprezenta un avantaj esențial.

Industria chimică depinde de combustibilii fosili importați nu numai ca sursă de energie, de exemplu pentru a genera căldură în procesele de producție, ci și ca materie primă pentru majoritatea produselor chimice. Această dublă dependență face ca sectorul să fie deosebit de vulnerabil la volatilitatea prețurilor combustibililor fosili și la perturbările lanțului de aprovizionare. Deși industria chimică a UE ar trebui să renunțe treptat la aceste dependențe, este esențial ca politicile de tranziție să țină seama de nevoile actuale ale sectorului în materie de energie și materii prime pentru a asigura reziliența, decarbonizarea și competitivitatea.

(¹⁷) A se vedea, de asemenea, Comunicarea Comisiei intitulată „Un set cuprinzător de instrumente ale UE pentru un comerț electronic sigur și sustenabil”, COM(2025) 37 final, 5 februarie 2025, p. 12.

3.1. Asigurarea aprovizionării cu energie la prețuri accesibile

Planul de acțiune pentru energie la prețuri accesibile¹⁸, adoptat în februarie 2025, urmărește să asigure prețuri mai mici pentru consumatorii europeni de energie, inclusiv pentru industria chimică. De asemenea, Comisia va continua să agrege cererea de gaze pentru întreprinderile din UE pentru a reduce costurile totale ale energiei.

Orientările privind ajutoarele de stat acordate în contextul schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) referitoare la compensarea costurilor indirecte¹⁹ permit statelor membre să compenseze anumite sectoare energointensive (inclusiv anumite sectoare sau produse chimice, cum ar fi produsele petroliere rafinate, anumite produse chimice anorganice de bază, unele gaze industriale sau polietilena) pentru creșterea prețurilor la energia electrică, cauzată de aplicarea EU ETS. Cadrul actual privind ajutoarele de stat nu include unele sectoare chimice. Cu toate acestea, întrucât ipotezele privind prețurile formulate la momentul respectiv nu mai reflectă condițiile actuale de piață, prețurile afectând în prezent și sectoare precum substanțele chimice sau îngrășămintele organice, Comisia va actualiza, până la sfârșitul anului, orientările privind ajutoarele de stat ETS în vederea includerii, printre altele, a unor sectoare chimice suplimentare.

În paralel, Cadrul privind ajutoarele de stat în contextul Pactului pentru o industrie curată, „CISAF”²⁰, le permite statelor membre să acorde un ajutor temporar pentru costurile energiei electrice pentru industriile energointensive, expuse comercial, cu un preț minim de 50 EUR/MWh, cu condiția să reinvestească în decarbonizare. Cadrul permite, de asemenea, acordarea de sprijin sub formă de ajutoare de stat pentru implementarea unei game largi de tehnologii de decarbonizare, cum ar fi electrificarea, hidrogenul, biomasa, captarea, utilizarea și stocarea dioxidului de carbon, precum și reducerea riscurilor investițiilor în energie curată sau în proiecte de decarbonizare. Per ansamblu, aceste măsuri vor contribui la realizarea de investiții în decarbonizare pentru a atenua presiunile actuale legate de costurile energiei și pentru a sprijini producția continuă de substanțe chimice în UE.

O autorizare mai rapidă

Industria chimică necesită adesea instalarea de noi instalații sau retehnologizarea și modernizarea infrastructurii existente. Acest lucru necesită noi autorizații.

UE a instituit deja acte legislative pentru a accelera și a raționaliza procesul de acordare a autorizațiilor pentru unele instalații industriale, prin intermediul Regulamentului privind industria „zero net”²¹ și al revizuirii Directivei privind emisiile industriale²². Directiva

(18) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Planul de acțiune pentru energie la prețuri accesibile Deblocarea adevăratei valori a uniunii noastre energetice pentru a asigura energie accesibilă, eficientă și curată pentru toți europenii, COM(2025) 79 final.

(19) Comunicare a Comisiei Orientări privind anumite măsuri de ajutor de stat acordate în contextul sistemului de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră după 2021, C(2020) 6400 final.

(20) Comunicarea Comisiei – Cadrul pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a Pactului pentru o industrie curată (Cadrul privind ajutoarele de stat în contextul Pactului pentru o industrie curată), C(2025) 7600.

(21) Regulamentul (UE) 2024/1735 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net”, JO L, 2024/1735, 28.6.2024.

(22) Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale și emisiile generate de creșterea animalelor (prevenirea și controlul integrat al poluării).

revizuită privind emisiile industriale²³ instituie un nou Centru de inovare privind transformarea industrială și emisiile (INCITE). INCITE va identifica și evalua tehnici inovatoare pentru a le prezenta potențialul și a promova adoptarea lor la scară mai largă. Cele mai eficiente și viabile tehnici inovatoare vor fi incluse în concluziile privind cele mai bune tehnici disponibile.

În cadrul pachetului privind pregătirea pentru apărare, Comisia a propus un regim accelerat de autorizare a pregătirii pentru apărare, pentru a facilita o extindere rapidă a capacității industriale ca răspuns la nevoile urgente în materie de securitate. Pe baza experienței dobândite din Regulamentul privind industria „zero net”, Comisia va propune în cursul acestui an un Act legislativ privind accelerarea decarbonizării industriale, cu măsuri concrete de abordare a blocajelor în materie de autorizare legate de decarbonizarea industriilor energointensive. Provocările în materie de autorizare legate de evaluările de mediu vor fi abordate în cadrul pachetului omnibus privind mediul din T4 2025.

Pentru a accelera implementarea proiectelor de electrificare, este esențial să se accelereze accesul la rețea pentru instalațiile chimice, asigurându-se că acestea pot obține rapid energie curată pentru a-și transforma procesele de producție. Ca parte a pachetului european privind rețelele, în 2025, Comisia va propune măsuri de accelerare a accesului la rețele, stocare și surse regenerabile de energie.

Hidrogen

Pe lângă utilizarea sa pentru producerea de energie electrică, hidrogenul este necesar pentru o transformare eficientă din punctul de vedere al costurilor a industriei chimice a UE. În calitate de producător și consumator de hidrogen, sectorul chimic este bine poziționat pentru a sprijini dezvoltarea economiilor de hidrogen în UE. Hidrogenul va fi esențial pentru decarbonizarea diferitelor produse chimice, de exemplu prin producția de îngrășăminte pe bază de azot cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

Comisia va sprijini utilizarea hidrogenului din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon și dezvoltarea infrastructurii aferente. De asemenea, Comisia a lansat un studiu pentru a evalua eficacitatea cadrului privind hidrogenul, pentru a identifica posibilele obstacole în calea extinderii hidrogenului din surse regenerabile și pentru a evalua necesitatea unei ajustări a cadrului său de reglementare.

În plus, în cadrul Băncii pentru Hidrogen va fi lansată în curând o a treia cerere de propuneri pentru a sprijini producția de hidrogen în Europa. În aceeași zi cu prezentul plan de acțiune, Comisia adoptă, de asemenea, un act delegat privind hidrogenul cu emisii scăzute de dioxid de carbon pentru a oferi certitudine investitorilor și pentru a promova adoptarea acestor tehnologii. Producția și furnizarea de hidrogen reprezintă, de asemenea, unul dintre principalele obiective ale viitoarei Inițiative privind cooperarea transmediteraneeană în domeniul energiei și al tehnologiilor curate.

Pe lângă alte forme de sprijin, normele privind alocarea cu titlu gratuit din cadrul EU ETS au fost actualizate pentru a asigura neutralitatea tehnologică a măsurilor de protecție împotriva relocării emisiilor de dioxid de carbon. Prin urmare, producția de hidrogen prin electroliză a devenit eligibilă pentru a primi certificate de emisii cu titlu gratuit în cadrul EU ETS la nivelul de referință stabilit de tehnologiile tradiționale.

(²³) Astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2024/1785.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va actualiza orientările privind ajutoarele de stat pentru compensarea costurilor indirecte în cadrul ETS, în vederea includerii unor substanțe chimice suplimentare (T4 2025);
- va propune abordarea provocărilor legate de autorizațiile de mediu, inclusiv pentru proiectele de decarbonizare din cadrul pachetului omnibus privind mediul (T4 2025);
- va propune accelerarea și raționalizarea altor aspecte ale autorizării (inclusiv digitalizarea) proiectelor de decarbonizare în temeiul actului legislativ privind accelerarea decarbonizării industriale (T4 2025);
- va propune facilitarea accesului la rețea pentru proiectele de electrificare a industriilor energointensive (T4 2025).

3.2. Sprijinirea decarbonizării și a tranziției către o economie circulară

Realizarea ambițiilor care contribuie la obiectivul zero emisii nete și trecerea la un model de economie circulară necesită investiții. În același timp, trecerea la substanțe chimice mai sigure și mai sustenabile oferă oportunități semnificative industriei chimice din UE și utilizatorilor din aval.

Fiind unul dintre sectoarele care sunt cel mai greu de decarbonizat, industria chimică necesită o abordare neutră din punct de vedere tehnologic, treptată și tranzitorie a decarbonizării. Soluțiile tranzitorii, în special instalațiile de cracare care folosesc etanul ca materie primă, vor fi importante în procesul de transformare a sectorului.

În plus, atingerea obiectivului de zero emisii nete și reducerea dependențelor strategice vor necesita o trecere progresivă atât de la energia fosilă, cât și de la materiile prime fosile virgine, atunci când acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic și economic. În acest scop, sursele alternative curate de carbon, cum ar fi biomasa, deșeurile reciclate și carbonul rezultat din captarea și utilizarea carbonului (CCU) sunt esențiale. În acest scop, Comisia va concepe stimulente pentru a construi un argument economic viabil pentru tranziția curată a industriei chimice a UE.

Sprijin financiar din partea UE

Bugetul UE sprijină proiectele de inovare și decarbonizare pe parcursul diferitelor etape ale inovării.

Programul de lucru Orizont Europa pentru perioada 2026-2027 va sprijini tranziția către decarbonizarea industrială în etapele inițiale ale inovării cu aproximativ 370 de milioane EUR. În plus, astfel cum s-a anunțat în Pactul pentru o industrie curată, Comisia va lansa o cerere de propuneri Orizont Europa emblematică în valoare de 600 de milioane EUR în cadrul programului de lucru pentru perioada 2026-2027, pentru a sprijini proiectele adecvate pentru implementare. Această cerere de propuneri va completa eforturile de cercetare și inovare în curs finanțate în cadrul programului Orizont Europa și va urmări să încurajeze sinergiile dintre programul-cadru pentru cercetare și investiții (C&I) și Fondul pentru inovare, creând o rezervă de proiecte de la C&I pentru implementare. Cererea de propuneri va viza toate industriile energointensive, inclusiv industria chimică.

Fondul pentru inovare, instituit prin EU ETS, oferă stimulente pentru investiții în decarbonizarea industrială. În contextul revizuirii ETS din 2026, Comisia va ține seama de

particularitățile industriilor energointensive și va propune consolidarea în continuare a acestui set de instrumente cu ajutorul unei Bănci de Decarbonizare Industrială, cu scopul de a furniza o finanțare de până la 100 de miliarde EUR pentru decarbonizarea industrială. În 2025, va fi lansat un proiect-pilot pentru o nouă Bancă de Decarbonizare Industrială, cu o licitație în valoare de 1 miliard EUR pentru decarbonizarea proceselor industriale esențiale, în special energia termică utilizată în procese industriale, care, de asemenea, în sectorul chimic, este una dintre cele mai mari surse ale cererii de energie și de emisii de gaze cu efect de seră²⁴.

Fondul InvestEU mobilizează investiții publice și private pentru inovare și tranziția curată, inclusiv în sprijinirea start-upurilor și a întreprinderilor în curs de extindere în domeniul tehnologiilor curate. O modificare a Regulamentului InvestEU, aflată în prezent în dezbatere în rândul colegiilor, a propus creșterea dimensiunii Fondului InvestEU și a ofertei sale pe piață (în special garanții, împrumuturi de risc și produse financiare de capital propriu) prin mobilizarea unor investiții suplimentare în valoare de 50 de miliarde EUR, inclusiv pentru a sprijini obiectivele Pactului pentru o industrie curată și inițiativele puse în aplicare de Grupul Băncii Europene de Investiții, cum ar fi TechEU. Fondul InvestEU revizuit va fi în măsură să ofere sprijin pentru investiții în beneficiul industriilor energointensive, de exemplu prin sprijinirea echipamentelor rețelei de energie electrică, a garanțiilor pentru tehnologii curate și a contractelor corporative de achiziție de energie electrică pentru energie din surse regenerabile.

Viitorul Fond pentru competitivitate va sprijini eforturile de decarbonizare. De asemenea, ar putea fi instituită o inițiativă public-privată specifică pentru promovarea investițiilor în modernizarea sectorului chimic. Acest lucru nu aduce atingere pachetului de propuneri din următorul cadru financiar multianual.

Bioeconomia și biomasa

Materiile prime de origine biologică pot oferi alternative semnificative la materialele pe bază de carbon fosil²⁵. Dacă sunt concepute corect, utilizând biomateriale obținute la nivel local și durabil, acestea pot reduce dependențele de lanțurile valorice globale (cum ar fi înlocuirea gazelor fosile cu biogaz și biomasă) și emisiile de gaze cu efect de seră.

Utilizarea bioalternativelor permite producerea de substanțe chimice mai sigure și mai sustenabile. De exemplu, fermentația microbiană utilizează microorganisme pentru a transforma zaharurile și materialele pe bază de plante în substanțe chimice valoroase, reducând necesitatea proceselor pe bază de petrol. Enzimele din procesele enzimatice sunt utilizate din ce în ce mai mult în producția biochimică drept catalizatori care facilitează reacții mai durabile. Aceste procese necesită adesea mai puțină energie și generează mai puține produse secundare dăunătoare decât metodele tradiționale.

Progresele tehnologice permit întreprinderilor să transforme deșeurile și să valorifice deșeurile, cum ar fi reziduurile agricole și deșeurile alimentare, în biosubstanțe și bioîngrășăminte valoroase. Astfel, nevoia de materii prime virgine se reduce, iar deșeurile sunt valorificate. În plus, există un potențial de exploatare a capacității actuale de producție

(²⁴) cfde57b3-d80f-43e1-9ee4-cd96c42c6ca8_en.

(²⁵) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Clădim viitorul integrând natura: stimularea biotehnologiei și a producției biotehnologice în UE, COM(2024) 137 final.

pentru a utiliza materii prime alternative și biomateriale. În același timp, trebuie asigurată protecția biodiversității și a securității alimentare.

Viitoarea **Strategie în domeniul bioeconomiei** (T4 2025) va urmări să îmbunătățească utilizarea eficientă a resurselor și să valorifice potențialul de creștere semnificativ al biomaterialelor care înlocuiesc materialele pe bază de combustibili fosili și al industriilor conexe. Acest lucru poate totodată să reducă și mai mult dependența de materiile prime importate pentru industria chimică a UE. Strategia va defini o viziune și direcții pentru extinderea producției de biomateriale durabile, pentru dezvoltarea biotehnologiilor, pentru promovarea inovării și a investițiilor în aplicații cu valoare ridicată, inclusiv pentru substanțele chimice. De asemenea, Comisia va analiza modalitățile de asigurare a accesului industriei chimice la biomateriale pentru utilizări cu valoare adăugată, cum ar fi biosubstanțele chimice.

Comisia a subliniat²⁶ deja potențialul biomasei durabile ca materie primă alternativă²⁷, cu opțiunea etichetării voluntare a bioproduselor pentru a crea piețe-lider. Aceasta va explora și alte opțiuni de stimulare a utilizării biomasei durabile ca materie primă.

Sprijin pentru circularitate

Reciclarea chimică poate juca un rol important în reducerea dependenței UE de resursele virgine bazate pe combustibili fosili pentru producția de plastic și valorificarea produselor scoase din uz. De exemplu, deșeurile de plastic greu de reciclat care nu sunt adecvate pentru reciclarea mecanică sau în cazul în care trebuie îndeplinite cerințe de calitate specifice pot beneficia în mod deosebit de reciclarea chimică. Aceasta ar contribui la obiectivele UE privind reciclarea deșeurilor de plastic și creșterea conținutului reciclat din materialele plastice.

Pentru a promova implementarea eficace a reciclării chimice, Comisia lansează consultarea publică cu privire la un act de punere în aplicare în temeiul Directivei privind materialele plastice de unică folosință²⁸ pentru a stabili un cadru clar, bazat pe date științifice și neutru din punct de vedere tehnologic privind alocarea bilanțului masic pentru a ține seama de conținutul de reciclare din reciclarea chimică, permițând crearea unei piețe-lider pentru ca sectorul chimic să devină mai circular. Adoptarea unui act de punere în aplicare este programată pentru T4 2025.

Propunerea de Act legislativ privind economia circulară va aborda atât cererea, cât și oferta prin crearea unei piețe unice pentru deșeuri și prin stimularea utilizării materialelor reciclate și secundare. Acest lucru reprezintă o oportunitate semnificativă pentru industria chimică, care joacă un rol central în facilitarea soluțiilor circulare de-a lungul lanțurilor valorice.

(²⁶) Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Clădim viitorul integrând natura: stimularea biotehnologiei și a producției biotehnologice în UE, COM(2024) 137 final.

(²⁷) A se vedea, de asemenea, Viziunea pentru agricultură și sectorul alimentar, adoptată în februarie 2025, care a stabilit perspective pentru extinderea bioeconomiei, pentru valorificarea subproduselor și a deșeurilor, pentru accelerarea accesului pe piață al biopesticidelor și pentru sprijinirea utilizării îngrășămintelor cu emisii scăzute de dioxid de carbon din nutrienți reciclați și digestat din biogaz.

(²⁸) Directiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului, JO L 155, 12.6.2019, p. 1.

Captarea, utilizarea și stocarea dioxidului de carbon (CUSC)

CUSC este o tehnologie „zero net” fundamentală pentru a reduce dependențele de combustibilii fosili și pentru a contribui la reziliența industriilor europene, în special a celor mai greu de electrificat și de decarbonizat, cum ar fi industria substanțelor chimice, astfel cum se subliniază în Comunicarea din 2024 privind gestionarea industrială a carbonului²⁹. CCU poate îmbunătăți, de asemenea, simbioza industrială, prin conectarea surselor de emisii industriale cu cumpărătorii din cadrul lanțurilor valorice locale.

Acest lucru necesită o abordare structurată a planificării infrastructurii, care să acopere atât cererea, cât și oferta rețelelor de CO₂ captat și de hidrogen. Ca un prim pas, actul delegat în temeiul Regulamentului privind industria „zero net”, care va intra în vigoare în curând, prezintă obligațiile producătorilor de gaze și petrol din UE în ceea ce privește îndeplinirea obiectivului UE de stocare a CO₂ pentru 2030. În plus, Comisia intenționează să elaboreze un regim legislativ specific pentru a asigura dezvoltarea progresivă a unei piețe a UE pentru CO₂ și infrastructura de CO₂, creând încredere și previzibilitate pe termen mai lung pentru lansarea lanțului valoric.

Adoptarea cu succes a CCU necesită, de asemenea, un cadru de reglementare favorabil. Normele ETS actuale nu recunosc CO₂ captat în produsele nepermanente, cum ar fi cele produse de industria chimică.

În cadrul revizuirii ETS din 2026, Comisia va evalua atât fezabilitatea includerii gestionării deșeurilor³⁰ în EU ETS, cât și, în acest context, modul optim de a recompensa CO₂ captat în produsele nepermanente. În plus, Comisia va evalua cazul eliminărilor permanente de dioxid de carbon pentru a compensa emisiile reziduale din sectoarele greu de decarbonizat.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va adopta o nouă Strategie a UE în domeniul bioeconomiei pentru a defini o viziune și direcții pentru extinderea producției de biomateriale durabile, pentru dezvoltarea biotehnologiilor, pentru promovarea inovării și a investițiilor în aplicații cu valoare ridicată, inclusiv pentru substanțele chimice (T4 2025);
- va propune un act legislativ privind economia circulară pentru a debloca piețele materialelor secundare și a stimula circularitatea substanțelor chimice (2026);
- va sprijini implementarea sigură și eficace a reciclării chimice în temeiul Directivei privind materialele plastice de unică folosință: consultarea publică s-a lansat în T3 2025 și a adoptat un act de punere în aplicare în temeiul Directivei privind materialele plastice de unică folosință în ceea ce privește reciclarea chimică (T4 2025);
- va evalua fezabilitatea contabilizării emisiilor provenite de la produsele CCU nepermanente din aval în cadrul revizuirii ETS (T2/T3 2026);
- va dezvolta stimulente financiare pentru a promova adoptarea carbonului nefosil, precum și a hidrogenului din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon;
- va îmbunătăți cadrul de reglementare pentru captarea, utilizarea și stocarea (CUSC) precum și pentru transportul dioxidului de carbon, inclusiv prin propunerea unui cadru de reglementare pentru dezvoltarea unei piețe și a unei infrastructuri de CO₂ în UE.

(²⁹) Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Către o gestionare industrială ambițioasă a carbonului de către UE, COM(2024) 62 final.

(³⁰) Incinerarea deșeurilor și alte procese de gestionare a deșeurilor, cum ar fi, în special, depozitarea deșeurilor, care generează emisii de metan și de protoxid de azot.

4. PIETE-LIDER ȘI INOVARE

4.1. Piețele-pilot și taxarea verde

Investițiile în materii prime nefosile și în tehnologii cu emisii scăzute de dioxid de carbon sunt adesea limitate de lipsa cumpărătorilor, ceea ce face dificil pentru întreprinderile pioniere să beneficieze de „prima verde” și să valorifice investițiile. Prin urmare, în logica viitoarei reforme a achizițiilor publice, Actul legislativ privind accelerarea decarbonizării industriale va introduce cerințe la nivelul UE privind conținutul, în conformitate cu angajamentele juridice internaționale ale Uniunii, precum și criterii de reziliență și durabilitate, cu obiectivul de a promova și de a proteja oferta europeană curată de produse energointensive și cererea europeană pentru industriile din aval.

Taxarea poate contribui la dezvoltarea unor soluții inovatoare, cu emisii scăzute de dioxid de carbon, **pentru industria chimică din UE**. Pentru a sprijini acest obiectiv, Comisia a prezentat Recomandarea Comisiei privind stimulentele fiscale pentru a sprijini Pactul pentru o industrie curată. Această inițiativă transmite întreprinderilor un semnal în materie de politici, încurajându-le să își accelereze tranziția către tehnologii curate, decarbonizarea industrială și creșterea durabilă. Aceasta recomandă acordarea de credite fiscale pentru producătorii de tehnologii curate, precum și amortizarea accelerată pentru industriile grele, cum ar fi sectorul chimic, atunci când investesc în echipamente tehnologice curate.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va introduce cerințe UE privind conținutul, precum și criterii de reziliență și durabilitate pentru a promova piețe-lider pentru sectoare specifice în temeiul Actul legislativ privind accelerarea decarbonizării industriale (T4 2025).

4.2. Inovarea

Inovarea este esențială pentru ca industria chimică să rămână competitivă. Este esențial pentru dezvoltarea tehnologiilor de producție revoluționare, de exemplu a celor bazate pe chimia verde, cum ar fi fotochimia, electrochimia și dezvoltarea de noi produse, inclusiv materiale avansate. Inovarea aduce, de asemenea, beneficii utilizatorilor din aval și consumatorilor, oferind alternative mai sigure și mai durabile.

UE oferă un sprijin semnificativ pentru inovare în faza incipientă în industria chimică, de la dezvoltarea de noi concepte la proiecte-pilot, în cadrul programului Orizont Europa, în special în cadrul parteneriatelor europene, cum ar fi întreprinderea comună pentru

bioeconomia circulară în Europa³¹ (CBE JU), Process4Planet³² și Materiale avansate inovatoare pentru UE (IAM4EU)³³.

Cu toate acestea, extinderea aplicațiilor inovatoare la implementarea industrială rămâne o provocare semnificativă. Aceasta este o etapă sensibilă în procesul de inovare, deoarece implică niveluri ridicate de investiții și o incertitudine considerabilă, atât în ceea ce privește performanța tehnologică, cât și asimilarea pe piață în viitor.

Comisia va crea unul sau mai multe centre ale UE de inovare și înlocuire pentru a depăși barierele din calea inovării, pentru a accelera dezvoltarea unor soluții mai sigure și mai durabile și pentru a explora abordări bazate pe colaborare în ceea ce privește înlocuirea substanțelor chimice vizate. Aceste centre, inspirate de modelul INCITE, vor ajuta întreprinderile, în special IMM-urile, să analizeze perspectivele, să identifice și să evalueze alternativele, să promoveze parteneriatele și să facă schimb de cunoștințe. Substanțele chimice ***sigure și sustenabile prin concepție*** (SSbD) vor fi integrate în centrele de inovare, oferind orientări tehnice încă din faza inițială de inovare. Cadrul SSbD va promova colaborarea între proiectanții de produse, întreprinderile din industria chimică, oamenii de știință și organizațiile de cercetare. Comisia va facilita accesul la infrastructura digitală și fizică necesară pentru dezvoltarea, testarea și extinderea inovațiilor SSbD.

De asemenea, aceste centre vor explora abordări bazate pe colaborare în vederea înlocuirii substanțelor chimice specifice și ar putea găzdui o rețea a UE de centre de înlocuire pentru a oferi sprijin tehnic, științific și financiar adaptat întreprinderilor, în special IMM-urilor, care urmăresc să înlocuiască substanțele periculoase cu alternative mai sigure.

Recomandarea revizuită a Comisiei privind cadrul pentru substanțele chimice SSbD (2025) va consolida competitivitatea industriei chimice a UE prin eficientizarea procesului de inovare în vederea identificării unor alternative mai sigure și mai sustenabile. Programele Orizont Europa pentru perioada 2025-2027 vor furniza aproximativ 120 de milioane EUR pentru a sprijini dezvoltarea și accelerarea descoperirii, facilitare și mai mult de IA și digitalizare, a unor alternative la substanțele care prezintă motive de îngrijorare.

Comisia va lansa o ***platformă comună de date privind substanțele chimice***, ca parte a inițiativei „O substanță, o evaluare”, pentru a simplifica și a spori transparența accesului la datele privind substanțele chimice.

Viitorul act legislativ privind materialele avansate, care urmează să fie adoptat în 2026, va stimula și va recompensa, de asemenea, inovarea în sectorul substanțelor chimice. Materialele avansate oferă soluții inovatoare pentru o industrie mai eficientă, mai durabilă și mai competitivă. Comisia va prezenta un act legislativ privind materialele avansate, care

⁽³¹⁾ Întreprinderea comună pentru bioeconomia circulară în Europa (CBE JU) este un parteneriat public-privat între UE și Consorțiul pentru bioindustrii (BIC) în valoare de 2 miliarde EUR. Aceasta finanțează proiecte de promovare a bioindustriilor circulare competitive în UE 29. CBE JU este finanțată în temeiul cadrului financiar multianual 2021-2027 și se desfășoară în temeiul normelor programului Orizont Europa pentru perioada 2021-2031.

⁽³²⁾ Obiectivul parteneriatului Processes4Planet (P4Planet) este de a transforma industriile prelucrătoare din UE pentru a realiza circularitatea și neutralitatea climatică globală la nivelul UE până în 2050, sporind în același timp competitivitatea acestora la nivel mondial. P4Planet este un parteneriat public-privat instituit între A.SPIRE (în calitate de entitate privată) și Comisie în contextul clusterului 4 (Dezvoltarea digitală, industria și spațiul) din cadrul programului Orizont Europa. <https://www.aspire2050.eu/p4planet/about-p4planet>.

⁽³³⁾ Materiale avansate inovatoare pentru UE (IAM4EU), un parteneriat public-privat (PPP) în cadrul programului Orizont Europa pentru perioada 2025-2027, având scopul de a consolida inovarea materialelor avansate, acoperind producția, procesele și durabilitatea.

va stabili un cadru cuprinzător pentru a sprijini întregul lanț valoric, de la cercetare și dezvoltare și start-upuri până la producție și implementare, și pentru a stimula și a recompensa inovarea în sectorul substanțelor chimice.

Evaluări actualizate ale securității chimice

Inovarea joacă, de asemenea, un rol esențial în promovarea siguranței chimice prin îmbunătățirea gestionării riscurilor chimice și prin sprijinirea dezvoltării unor substanțe chimice mai sigure. Consolidarea colaborării de-a lungul lanțului valoric chimic este, de asemenea, esențială pentru a stimula inovarea în evaluarea riscurilor chimice. Parteneriatul pentru evaluarea riscurilor aferente substanțelor chimice (PARC) este inițiativa emblematică a UE în acest domeniu. Acesta reunește ministere, agenții naționale de sănătate publică și de evaluare a riscurilor, organizații de cercetare și mediul academic.

Noile abordări metodologice „NAM” sau metodele de testare care nu implică animale oferă instrumente moderne, bazate pe date științifice, în vederea furnizării de informații pentru evaluarea riscurilor chimice. Acestea sunt esențiale pentru accelerarea evaluărilor riscurilor și pentru eliminarea lacunelor în materie de informații și sunt instrumente eficiente din punctul de vedere al costurilor. Comisia va continua să depună eforturi pentru a moderniza testarea chimică și pentru a accelera tranziția către abordări care nu implică animale. Ca parte a inițiativei „O substanță, o evaluare”, Comisia va lansa o platformă comună de date privind substanțele chimice pentru a îmbunătăți accesul la datele chimice. În paralel, Comisia va prezenta o foaie de parcurs pentru eliminarea treptată a testării pe animale pentru evaluările securității chimice până în 2026. Comisia va colabora îndeaproape cu părțile interesate pentru a promova metode alternative, pentru a evita testarea inutilă și pentru a reduce costurile de testare. Foaia de parcurs va sublinia necesitățile de dezvoltare și validare a metodelor de testare, pentru metodele care nu implică animale, în conformitate cu solicitarea Consiliului.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va accelera și va extinde inovarea în domeniul chimic utilizând centrele voluntare de inovare în domeniul substanțelor chimice ale UE (T1 2026);
- va propune un act legislativ privind materialele avansate pentru a stimula și a recompensa inovarea în sectorul chimic (T4 2026);
- va implementa o platformă comună de date privind substanțele chimice, astfel cum s-a stabilit în pachetul „O substanță, o evaluare”;
- va prezenta o foaie de parcurs pentru eliminarea treptată a testării pe animale (T1 2026).

5. SIMPLIFICAREA ȘI RAȚIONALIZAREA CADRULUI DE REGLEMENTARE

Simplificarea se află în centrul agendei de reglementare a Comisiei, cu un obiectiv clar de reducere a sarcinii administrative pentru întreprinderi cu 25 % și pentru IMM-uri cu 35 % până la sfârșitul mandatului actualei Comisii.

5.1. „Pachete omnibus de simplificare”

Până în prezent, Comisia a adoptat cinci „pachete omnibus de simplificare” în 2025 pentru a raționaliza normele și a reduce sarcina administrativă pentru industriile UE. Unele dintre aceste propuneri, în special cele cuprinse în „primul pachet omnibus de simplificare” din

26 februarie 2025, sunt direct relevante pentru industria chimică a UE³⁴. „Al cincilea pachet omnibus de simplificare” din 17 iunie 2025 abordează aspecte ale apărării și consolidează posibilitatea ca statele membre să scutească substanțele chimice, ca atare, într-un amestec sau într-un articol, în cazul în care acest lucru este necesar în interesul apărării.

În aceeași zi cu prezentul plan de acțiune, Comisia propune, ca prim pas, un „al șaselea pachet omnibus de simplificare”, axat în mod specific pe legislația UE privind substanțele chimice și pe legislația conexă: Regulamentul privind clasificarea, etichetarea și ambalarea³⁵ (CLP), Regulamentul privind produsele fertilizante³⁶ și Regulamentul privind produsele cosmetice³⁷. Propunerea simplifică diferitele norme din *acquis*-ul privind substanțele chimice, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului. De exemplu, propunerea revizuieste dispozițiile privind dimensiunile obligatorii ale caracterelor și distanța dintre rânduri pentru etichetarea substanțelor chimice periculoase în temeiul CLP, pentru a se asigura că întreprinderile din industria chimică pot comunica în mod eficient informații privind substanțele și amestecurile. Această propunere va genera economii estimate la cel puțin 363 de milioane EUR pe an pentru industria chimică.

Pe lângă prezentul pachetul omnibus de simplificare, Comisia va simplifica și mai mult legislația UE relevantă pentru industria chimică a UE. În T4 2025, Comisia va adopta o altă propunere omnibus care va viza reducerea sarcinii administrative în legislația de mediu, care va fi relevantă și pentru industria chimică a UE.

De asemenea, până la sfârșitul anului, Comisia va prezenta un pachet omnibus de simplificare care să faciliteze controlul biologic în agricultură. Unele aspecte, cum ar fi facilitarea accesului pe piață pentru biopesticide, vor fi, de asemenea, relevante pentru industria chimică.

Taxonomie

Ca parte a realizării „primului pachet omnibus de simplificare”, Comisia va adopta în curând criterii revizuite bazate pe principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” pentru prevenirea și controlul poluării în temeiul Taxonomiei pentru investiții durabile. Mai precis, va clarifica și va limita domeniul de aplicare al appendicelui C la actele delegate

(³⁴) Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 2006/43/CE, 2013/34/UE, (UE) 2022/2464 și (UE) 2024/1760 în ceea ce privește anumite cerințe de raportare și de diligență necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor, COM(2025) 81 final.

(³⁵) Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor, JO L 353, 31.12.2008, p. 1.

(³⁶) Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE, JO L 170, 25.6.2019, p. 1.

(³⁷) Regulamentul (CE) nr. 1223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind produsele cosmetice (reformare), JO L 342, 22.12.2009, p. 59.

privind taxonomia în domeniul mediului și în domeniul climei³⁸³⁹ în ceea ce privește substanțele vizate. Acest lucru va reduce în mod semnificativ sarcina de a demonstra alinierea la taxonomie și va facilita accesul la finanțare durabilă.

5.2. Revizuirea specifică a Regulamentului REACH

Regulamentul privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH)⁴⁰ este legislația fundamentală a UE care reglementează substanțele chimice. REACH a contribuit la sporirea cunoștințelor privind substanțele chimice prin înregistrare și evaluare, precum și la abordarea riscului prezentat de anumite substanțe chimice prin autorizații și restricții. Cu toate acestea, anumite procese REACH s-au dovedit a fi împovărătoare pentru întreprinderi, în special pentru IMM-uri.

Până la sfârșitul anului 2025, Comisia va adopta o propunere de revizuire specifică a REACH pentru a simplifica normele și a accelera procedurile pentru industrie, ținând seama de considerente legate de competitivitate, siguranță, securitate și durabilitate, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului⁴¹.

5.3. Regulamentul ECHA

În plus, Comisia propune un regulament de sine stătător pentru Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA) pentru a-și consolida guvernanta și a spori sustenabilitatea modelului său de finanțare. Scopul este de a permite ECHA să își îndeplinească în mod eficace responsabilitățile extinse, de a consolida capacitatea ECHA de a emite avize științifice prompte și coerente, ajutând întreprinderile să realizeze planificări în materie de investiții cu mai multă certitudine. Simplificarea modelului de finanțare va spori agilitatea operațională a ECHA și va reduce sarcina administrativă. De asemenea, îmbunătățirea eficienței va permite ECHA să furnizeze servicii mai bune întreprinderilor, în special IMM-urilor, reducând astfel costurile lor de asigurare a conformității.

(³⁸) Regulamentul delegat (UE) 2023/2486 al Comisiei din 27 iunie 2023 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la utilizarea durabilă și la protejarea resurselor de apă și a resurselor marine, la tranziția către o economie circulară, la prevenirea și controlul poluării sau la protejarea și refacerea biodiversității și a ecosistemelor și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu și de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2021/2178 al Comisiei în ceea ce privește publicarea de informații specifice referitoare la activitățile economice respective.

(³⁹) Regulamentul delegat (UE) 2021/2139 al Comisiei din 4 iunie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu, JO L 442, 9.12.2021, p. 1.

(⁴⁰) Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice, JO L 396, 30.12.2006, p. 1.

(⁴¹) A se vedea, de asemenea, Comunicarea intitulată „Pachet omnibus privind pregătirea pentru apărare”, COM(2025) 820 final.

5.4. Asigurarea clarității în ceea ce privește PFAS

Evaluarea științifică a restricției universale privind PFAS⁴² de către comitetele ECHA este în curs și este programată să se încheie în 2026. Comisia se angajează să prezinte o propunere cât mai curând posibil după primirea avizului ECHA, cu obiectivul general de a reduce la minimum emisiile de PFAS.

Comisia va lua în considerare interzicerea PFAS în utilizările de către consumatori, cum ar fi produsele cosmetice, materialele care intră în contact cu alimentele și îmbrăcămintea de exterior. În cazul în care nu sunt disponibile alternative adecvate în ceea ce privește performanța și siguranța, utilizarea în continuare a PFAS în aplicațiile industriale poate fi permisă pentru aplicații critice, în sectoare cum ar fi sănătatea, apărarea, semiconductorii și alte sectoare strategice⁴³, în condiții stricte, până la găsirea unor substituenți acceptabili. Derogările pentru utilizări vor trebui să fie însoțite de cerințe de reducere a emisiilor în toate etapele ciclului de viață pentru a limita eliberarea de poluanți în mediu și de stimulente clare pentru inovare.

Comisia va sprijini eforturile de atenuare și remediere ale industriei pentru a obține o reziliență sporită în domeniul apei, pentru a consolida sănătatea oceanului planetar⁴⁴ și pentru a aborda poluarea apei, a solului și a aerului.

Pentru a sprijini tranziția de la PFAS, Comisia urmărește o strategie cuprinzătoare care combină reglementarea cu alte măsuri. Acestea vor include investiții specifice în cercetare, inovare pentru alternative sigure și durabile și o mai bună coordonare între instituțiile UE și statele membre, precum și rețele de experți pentru a face schimb de cunoștințe și soluții. Centrele de inovare ale UE vor acorda prioritate acțiunilor de găsire a unor alternative sigure și sustenabile la PFAS.

Comisia va promova trecerea de la PFAS la alternative mai sigure⁴⁵. UE trebuie să depună eforturi decisive pentru a curăța siturile deja puternic poluate cu astfel de substanțe. Decontaminarea ar trebui să se bazeze pe principiul „poluatorul plătește”, cu fonduri publice alocate pentru curățarea siturilor orfane, în cazul cărora nu a putut fi găsită nicio entitate responsabilă. Deși eforturile de remediere sunt foarte costisitoare, cercetarea și inovarea pot reduce în mod semnificativ aceste costuri prin tehnologii noi, inclusiv biotehnologii, care vor fi promovate în cadrul strategiei în domeniul bioeconomiei.

La nivelul UE, va fi elaborat un nou cadru de monitorizare a PFAS pentru a centraliza informațiile, a identifica punctele critice de poluare, a evidenția practicile de decontaminare de succes și a colecta date din legislația relevantă. Comisia va analiza cele mai bune modalități de îmbunătățire a schimbului de informații și a comunicării privind poluarea cu PFAS și substituirea acestora și va lansa un dialog care să reunească părțile interesate pentru a sprijini o viziune holistică asupra provocărilor legate de poluarea cu

(⁴²) În ianuarie 2023, cinci autorități naționale (Danemarca, Germania, Țările de Jos, Suedia și Norvegia) au transmis către ECHA un dosar de restricționare pentru toate PFAS.

(⁴³) Comunicarea Comisiei intitulată „Criterii și principii orientative pentru conceptul de utilizare esențială din legislația UE privind substanțele chimice” (C/2024/2894).

(⁴⁴) A se vedea Pactul european privind oceanul planetar, COM/2025/281 final, p. 8.

(⁴⁵) A se vedea, de asemenea, O Strategie europeană pentru reziliența în domeniul apei, COM(2025) 280 final, p. 5-6.

PFAS. De asemenea, pentru a combate poluarea istorică, Comisia va urmări să instituie o inițiativă public-privat pentru a realiza un progres tehnologic în ceea ce privește metodele fezabile și accesibile financiar de detectare a PFAS și decontaminare.

5.5. Securitate și sănătate în muncă

Securitatea și sănătatea în muncă sunt esențiale nu numai pentru protejarea sănătății și securității lucrătorilor, ci și pentru stimularea productivității, creșterea competitivității și asigurarea unor condiții de concurență echitabile în toate industriile. Acest lucru se realizează, printre altele, prin stabilirea unor limite de expunere profesională la nivelul UE în temeiul Directivei privind agenții cancerigeni, mutageni și substanțele toxice pentru reproducere (DCMR)⁴⁶ și al Directivei privind agenții chimici⁴⁷.

Comisia va întreprinde următoarele acțiuni:

- va adopta o propunere Omnibus pentru industria chimică (T3 2025);
- va modifica criteriile DNSH pentru prevenirea și controlul poluării în temeiul Regulamentului privind taxonomia (T3 2025);
- va adopta o propunere de revizuire specifică a REACH (T4 2025);
- va adopta o propunere de Regulament de bază al ECHA (T3 2025);
- va adopta un pachet omnibus de simplificare privind produsele fitosanitare și va accelera accesul pe piață pentru biopesticide (T4 2025);
- va adopta o propunere de reducere a sarcinii administrative în legislația de mediu (Pachetul omnibus privind mediul) (T4 2025);
- va propune o restricție PFAS în temeiul REACH pe baza avizului ECHA privind dosarul „universal” de restricționare a PFAS;
- va elabora un cadru de monitorizare a PFAS la nivelul UE pentru centralizarea datelor și va promova soluții practice, bazate pe date științifice pentru o schimbare durabilă din partea industriei UE (T4 2026);
- va lansa un dialog care să reunească părțile interesate, pentru a sprijini o viziune holistică asupra provocărilor legate de poluarea cu PFAS (T2 2026).

6. CONCLUZIE

Punerea în aplicare cu succes a acestui plan de acțiune va necesita un efort concertat din partea tuturor părților interesate, inclusiv din partea instituțiilor europene, a statelor membre, a industriei și a societății civile. Va fi esențial să existe o colaborare pentru a crea un mediu de afaceri favorabil, pentru a promova investițiile în decarbonizare și inovare, pentru a reduce dependențele sectorului și pentru a oferi acces la resursele necesare pentru tranziția către un viitor mai competitiv și mai durabil.

⁽⁴⁶⁾ Directiva 2004/37/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă [a șasea directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE a Consiliului], JO L 158, 30.4.2004.

⁽⁴⁷⁾ Directiva 98/24/CE a Consiliului din 7 aprilie 1998 privind protecția sănătății și securității lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă [a paisprezecea directivă specifică în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], JO L 131, 5.5.1998, p. 11.

Comisia se angajează să colaboreze îndeaproape cu toate părțile interesate pentru a se asigura că prezentul plan de acțiune este pus în aplicare în mod eficient și că obiectivele sale sunt atinse. În acest scop, Comisia va menține un dialog strâns cu părțile interesate, va monitoriza rezultatele acestui plan de acțiune și va asigura punerea în aplicare rapidă a acestuia.

Astfel, ne putem asigura că industria chimică a UE va continua să joace un rol vital în economia și societatea UE, contribuind în același timp la realizarea obiectivelor UE în materie de climă și mediu.
